

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

04 10 20 18 р.

м. Київ

№ 1068

Про затвердження стандарту
вищої освіти за спеціальністю
242 «Туризм» для першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти

Відповідно до частини шостої статті 10, підпункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту» та рішення Колегії Міністерства освіти і науки України від 24.04.2018 р., протокол № 4/3-4,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити стандарт вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що додається.
2. Установити, що затверджений стандарт вищої освіти вводиться в дію з 2018/2019 навчального року.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Рашкевича Ю. М.

Міністр

Л. М. Гриневич

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України

04.10.2018 р. № 1068

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Перший (бакалаврський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 24 Сфера обслуговування
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 242 Туризм
(код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Київ
2018**

I Преамбула

Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 24 – Сфера обслуговування, спеціальність 242 – Туризм

Затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04.10.2018 р. № 1068

Стандарт розроблено членами підкомісії зі спеціальності 242 «Туризм» Науково-методичної комісії № 14 з транспорту та сервісу сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України:

Любіцева Ольга Олександрівна, <i>голова підкомісії</i>	доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри країнознавства та туризму Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
Ткаченко Тетяна Іванівна , <i>заступник голови підкомісії</i>	доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму та рекреації Київського національного торговельно-економічного університету;
Уварова Ганна Шевкетівна, <i>секретар підкомісії</i>	кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри країнознавства і туризму Національного авіаційного університету;
Парфіненко Анатолій Юрійович, <i>заступник голови комісії</i>	кандидат історичних наук, доцент, завідувач кафедри туристичного бізнесу Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна;
Антоненко Володимир Степанович Кілінська Клавдія Йосифівна	доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного туризму Київського університету культури; доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористування Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;
Покоłodна Марія Миколаївна	кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри туризму і готельного господарства Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова;
Сущенко Олена Анатоліївна	доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри туризму Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця;
Холявка Володимир Зеновійович	кандидат економічних наук, доцент, декан факультету туризму Львівського державного університету фізичної культури;
Мелько Людмила Федорівна	кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри туризму університету «КРОК»;

Сокол Тетяна кандидат педагогічних наук, доцент,
 Георгіївна завідувач кафедри туризму Академії праці, соціальних відносин і туризму Федерації профспілок України.

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 242 «Туризм» Науково-методичної комісії № 14 з транспорту та сервісу Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 3 від 02.06.2016 р.).

Стандарт розглянуто на засіданні сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 3 від 30.05.2016 р.).

Фахову експертизу проводили:

Мальська Марта Пилипівна	доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму Львівського національного університету імені Івана Франка;
Бойко Олена Валеріївна	директор з продажу туристичної фірми «Travel Professional Group»;
Опанасюк Наталія Анатоліївна	кандидат юридичних наук, перший віце-президент Туристичної асоціації України (ТАУ).

Методичну експертизу проводили:

Сікорська Ірина Миколаївна	кандидат наук з державного управління, керівник відділу міжнародних зв'язків Донецького державного університету менеджменту;
Калашнікова Світлана Андріївна	доктор педагогічних наук, професор, директор Інституту вищої освіти НАПН України;
Таланова Жаннета Василівна	доктор педагогічних наук, доцент, старший науковий співробітник, менеджер з аналітичної роботи Національного Еразмус+ офісу в Україні.

Стандарт розглянуто Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та Федерацією роботодавців України.

Стандарт розглянуто після надходження всіх зауважень та пропозицій та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 242 «Туризм» Науково-методичної комісії № 14 з транспорту та сервісу Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 9 від 27.02.2018 р.).

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	24 - Сфера обслуговування
Спеціальність	242 - Туризм
Обмеження щодо форм навчання	Обмеження відсутні
Освітня кваліфікація	Бакалавр з туризму
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність – 242 Туризм Спеціалізація – (зазначити назву спеціалізації за наявності) Освітня програма – (зазначити назву)
Опис предметної області	<p><i>Об'єкт:</i> - туризм як суспільний феномен, складна соціо-еколого-економічна система, яка охоплює географічні, соціокультурні, екологічні, економічні, організаційно-правові аспекти, процеси і явища, пов'язані з комфортним та безпечним подорожуванням;</p> <p>- туризм як сфера професійної діяльності, яка передбачає формування, просування, реалізацію та організацію споживання туристичного продукту, послуг суб'єктів туристичної діяльності з організації комплексного туристичного обслуговування в індустрії туризму.</p> <p><i>Ціль навчання:</i> формування загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у сфері рекреації і туризму.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області.</i> Поняття: туризм, турист, сфера туризму, форми та види туризму, рекреаційно-туристичні ресурси, об'єкти та атракції туризму; туристичний продукт, екскурсія, туристична дестинація, туристична діяльність, туристичний сервіс, індустрія туризму, туристична інфраструктура, ринок туристичних послуг, суб'єкти туристичного бізнесу; концепції: 1) гуманістична, патріотично-виховна, національної ідентичності; 2) глобалізації та глокалізації туризму; 3) геоторіальності туризму, геопросторової організації туристичного процесу; 4) сталого туризму задля розвитку; 5) інформаційно-технологічна; 6) холістичного маркетингу, 7) сервісна; 8) соціально відповідального бізнесу; принципи, які визначають закономірності підготовки фахівців: студентоцентричний, компетентісно-орієнтований, науковості, систематичності і</p>

	<p>послідовності навчання, практико-орієнтований, міждисциплінарний.</p> <p>Предметна область містить знання з географії та історії туризму, туристичного краєзнавства і країнознавства, рекреалогії, організації туризму та екскурсійної діяльності, організації готельної та ресторанної справи, транспортного обслуговування, інформаційних систем і технологій в туризмі, економіки туризму, туроперейтингу, менеджменту та маркетингу туризму, правового регулювання та безпеки туристичної діяльності.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> загально- та спеціальнонаукові методи: географічні, економічні, соціологічні, психологічні, інформаційні, методи туристичного обслуговування (технологічно-виробничі, інтерактивні, сервісні).</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> технічне обладнання та оснащення для обробки інформації, дотримання безпеки в туризмі та туристичної діяльності суб'єктів туристичного ринку, спеціалізовані прикладні ліцензовані програми, карти, атласи, спортивне спорядження.</p>
Академічні права випускників	Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти, підвищення кваліфікації. Академічна мобільність.

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти:

- на базі повної загальної середньої освіти з терміном навчання 11 років становить 240 кредитів ЄКТС;
- на базі повної загальної середньої освіти з терміном навчання 12 років становить 180-240 кредитів ЄКТС;
- на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста):
  - за спеціальністю 242 «Туризм» не більше, ніж 60 кредитів ЄКТС;
  - за іншими спеціальностями не більше, ніж 30 кредитів ЄКТС

Практика має складати не менше 4 кредитів ЄКТС.

Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти.

IV Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в
----------------------------	--

	<p>процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.</p>
Загальні компетентності	<p>K01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні</p> <p>K02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя</p> <p>K03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо</p> <p>K04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу</p> <p>K05. Прагнення до збереження навколишнього середовища</p> <p>K06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p> <p>K07. Здатність працювати в міжнародному контексті</p> <p>K08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій</p> <p>K09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми</p> <p>K10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово</p> <p>K11 Здатність спілкуватися іноземною мовою</p> <p>K12. Навички міжособистісної взаємодії</p> <p>K13. Здатність планувати та управляти часом</p> <p>K14. Здатність працювати в команді та автономно</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>K15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності</p> <p>K16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>K17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій</p> <p>K18. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління</p> <p>K19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів</p> <p>K20. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)</p>

	<p>K21. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту</p> <p>K22. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем</p> <p>K23. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах</p> <p>K24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал</p> <p>K25. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку</p> <p>K26. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу</p> <p>K27. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації</p> <p>K28. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці</p> <p>K29. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства</p> <p>K30. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу</p>
--	---

V Нормативний зміст підготовки бакалавра, сформульований у термінах результатів навчання

Програмні результати навчання
<p>ПР01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.</p>
<p>ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.</p>
<p>ПР03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.</p>
<p>ПР04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.</p>
<p>ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.</p>
<p>ПР06. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.</p>
<p>ПР07. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.</p>

- ПР08. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.
- ПР09. Організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.
- ПР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).
- ПР11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.
- ПР12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.
- ПР13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.
- ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.
- ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.
- ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.
- ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.
- ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.
- ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.
- ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
- ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.
- ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

VI Форми атестації здобувачів першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота повинна передбачати теоретичні та аналітичні узагальнення або розв'язання практичної задачі у сфері туризму і рекреації із застосуванням теорій та методів туризмознавства.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути перевірена на плагіат. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої</p>

	освіти.
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен має бути спрямований на перевірку досягнення результатів навчання, визначених цим стандартом та освітньою програмою.

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У закладі вищої освіти повинна функціонувати система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ЗВО, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладу вищої освіти оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

VIII Перелік нормативних документів, на яких базується Стандарт вищої освіти

- Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];

- Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» – [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];
  - Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>];
  - Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п/page>]
  - Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>];
  - Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010 [Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>];
  - Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010 ДК 003:2010 [Режим доступу: <http://www.dk003.com>];
- Інші рекомендовані джерела**
- Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ESG_2015.pdf];
  - International Standard Classification of Education (ISCED 2011): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>];
  - ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>].
  - Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21.12.2017 р. № 1648), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 29.03.2016 № 3);
  - Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf];
  - Національний освітній глосарій: вища освіта [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf];
  - Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf];
  - Європейська кредитна трансферна накопичувальна система.: Довідник користувача [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian.pdf].
  - EQF-LLL – European Qualifications Framework for Lifelong Learning [Режим доступу: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/brochexp_en.pdf];

- QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area [Режим доступу:<http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>];
- Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти [Режим доступу: <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>];
- TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів [Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>]).

Генеральний директор директорату
вищої освіти і освіти дорослих

О. І. Шаров

Пояснювальна записка

Стандарт вищої освіти містить компетентності, що визначають специфіку підготовки бакалаврів зі спеціальності 242 – «Туризм» та результати навчання у когнітивній (пізнавальній), афективній (емоційній) та психомоторній сферах, які виражають знання, уміння та навички, які має опанувати студент в процесі успішного завершення освітньої програми задля подальшої успішної діяльності у сфері туризму і рекреації. Вони узгоджені між собою та відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій. Таблиця 1 показує відповідність визначених Стандартом компетентностей та дескрипторів НРК. В таблиці 2 показана відповідність програмних результатів навчання та компетентностей.

Заклад вищої освіти самостійно визначає перелік дисциплін, практик та інших видів освітньої діяльності, необхідний для набуття означених Стандартом компетентностей.

Наведений в Стандарті перелік компетентностей і результатів навчання не є вичерпним. Заклади вищої освіти при формуванні освітніх програм можуть вказувати додаткові компетентності і результати навчання відповідно спеціалізації в рамках зазначеної спеціальності.

Заклад вищої освіти має право вводити додаткові форми атестації здобувачів вищої освіти.

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
K01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	+	+	+	+
K02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	+	+	+	+
K03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо		+	+	+
K04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.		+		+
K05. Прагнення до збереження навколишнього середовища.		+		+
K06. Здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.	+	+	+	+
K07. Здатність працювати в міжнародному контексті		+	+	+
K08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.	+	+	+	
K09. Здатність визначати, формулювати і вирішувати проблеми.	+	+		+
K10. Здатність спілкуватися державною мовою.	+	+	+	
K11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	+	+	+	
K12. Навички міжособистісної взаємодії.		+	+	+
K13. Здатність планувати та управляти часом		+		+
K14. Здатність працювати в команді та автономно.		+	+	+
Спеціальні (фахові) компетентності				
K15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності	+		+	
K16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях		+		+
K17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.	+	+		+
K18. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління.	+	+	+	+
K19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в	+	+		+

цілому та окремих його форм і видів.				
K20. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного).	+	+	+	+
K21. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту.	+	+	+	+
K22. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем.	+	+	+	+
K23. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах.	+	+	+	+
K24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.	+	+		+
K25. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку.	+	+	+	
K26. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу.	+	+	+	
K27. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації.		+	+	
K28. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.	+	+	+	+
K29. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.	+	+		+
K30. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу.		+		+

